

## **Þingflokkur Viðreisnar**

### **1. Hvert yrði ykkar framlag í baráttu fyrir réttindum og þátttöku fólks á einhverfurófinu?**

Viðreisn telur mikilvægt að hér þrífist samfélag fjölbreytileikans. Að öll fái jöfn tækifæri til að vaxa og dafna á eigin forsendum og grípa þau tækifæri sem samfélagið býður upp á. Börn eiga ekki að bíða eftir nauðsynlegri greiningu eða þjónustu. Samþætta þarf alla þjónustu og tryggja að einstaklingsmiðuð nálgun á milli kerfa sé í forgrunni. Viðreisn leggur áherslu á að fjarlægja þær hindranir sem standa í vegi þess að tryggja mannréttindi og samfélagsþátttöku fatlaðs fólks. Jafnframt er mikilvægt fyrir samfélagið okkar allra að það sé nægt framboð af hlutastörfum fyrir fatlað fólk og þar á hið opinbera að vera leiðandi.

### **2. Hvað ætlar þinn flokkur að gera til þess að bæta aðgengi að greiningu og eftirfylgni?**

Það ástand sem hefur skapast hér á landi í greiningu og eftirfylgni er óboðlegt. Það er að mati Viðreisnar nauðsynlegt að draga úr þeim bráðavanda sem langir biðlistar skapa í heilbrigðis- og velferðarkerfinu okkar. Það er fátt dýrara fyrir samfélagið en að láta fólk, og ekki síst börnin okkar bíða eftir nauðsynlegri þjónustu.

### **3. Hvað telur þinn flokkur að sé ásættanleg bið eftir greiningu?**

Það er að sjálfsögðu ákveðið ferli að hefja greiningu. Og það mun taka tíma að vinda ofan af því kerfi sem nú er við líði. Við þurfum fleiri hendur á dekk og tryggja viðunandi starfsskilyrði innan kerfisins. Við verðum að verja auknu fjármagni í þessa fyrirbyggjandi þætti. En það er erfitt að segja hver ásættanleg bið ætti að vera, markmiðið á auðvitað að vera að frá því að grunur um einhverfu á sér stað líði ekki margar vikur áður en viðkomandi er kominn með fyrsta tíma. Það er í þessu skyni hægt að líta til þess hvernig megi straumlínulaga ferlið og gleyma því ekki að hafa fólkið í forgrunni.

### **4. Hvaða leiðir myndi þinn flokkur fara til að bæta aðgengi einhverfra að geðheilsuteymum? Eins og staðan er í dag þá er algengara en ekki að fólki á einhverfurófi sé vísað frá geðheilsuteymunum sökum þekkingarskorts starfsfólks.**

Viðreisn hefur fylgst vel með umræðunni um aðgengi einhverfra að geðheilsuteymum. Því miður er það svo að geðheilsuteymin eru ekki ætluð öllum eins og einhverfusamtökin hafa bent réttilega á. Viðreisn telur þetta vera alvarlega mismunun á grundvelli fötlunar og ekki til eftirbreytni. Viðreisn leggur áherslu á að það sé ekki réttlætanlegt undir neinum kringumstæðum að mismuna fólki. Sérstaklega þarf að horfa til einhverfra einstaklinga sem eru 18 ára eða eldri, sem oft hafa þurft að leita til sjálfstætt starfandi sálfræðinga til að greiða háar upphæðir fyrir greiningar. Viðreisn lagði fram frumvarp og kom því í gegn á Alþingi að niðurgreiða ætti sálfræðiþjónustu hjá sjálfstætt starfandi sálfræðingum. Slíkt myndi auka aðgengi þessa hóps að úrræðum. En á sama tíma telur Viðreisn mikilvægt að tryggja aðgengi einhverfra að geðheilsuteymum.

### **5. Hvaða tillögur hefur flokkurinn sem stuðla að aukinni fræðslu og þekkingu á einhverfu fyrir íslenskt samfélag?**

Viðreisn leggur áherslu á að Ísland sé samfélag fjölbreytileikans. Hluti af því er að tryggja að það sé pláss fyrir öll litbrigði mannglegrar tilveru í samfélaginu okkar. Við þurfum að tala um fjölbreytileikann og tryggja að á öllum skólastigum sé gætt að því að mismuna ekki börnum út frá neinum jaðarsettum breytum. Við eigum líka að gæta þess að vinnustaðir og félagasamtök utan skólakerfisins séu einnig

með fjölbreytileikann að leiðarljósi. Fordómar byggja á fáfræði og besta vopnið gegn mismunun eða útilokun ákveðinna hópa er að fræða og tryggja aðgengi að efni. Einhverfusamtökin eiga hrós skilið fyrir sitt framlag.

## **6. Hver er ykkar afstaða til stofnunar þjónustu- og þekkingarmiðstöðvar?**

Viðreisn hefur mikinn áhuga á að fylgjast með framvindu þess að stofna þjónustu- og þekkingarmiðstöð einhverfra. Slíkt gæti verið mikilvæg stoðþjónusta fyrir þennan mikilvæga hóp fólks í samfélaginu okkar. Slík stofnun gæti tryggt aukna virkni í samfélaginu, hjálpað til við að koma góðum hugmyndum og ástríðuverkefnum á legg og sinnt auknu fræðsluhlutverki, ekki síst fyrir fjölskyldur og vini og nærumhverfi einhverfra einstaklinga. Einhverfa er svo mismunandi og einstaklingsbundin og mikilvægt er að skoða hve stórt hlutfall einhverfra er utan vinnumarkaðar og sjá þá hvort slík miðstöð gæti verið liður í að stuðla að því að fjölbreytileikinn fái sannarlega að þrífast í íslensku samfélagi.